

PROGRAMUL DE STUDIU SOCIOLOGIE

1. Evoluția statutului juridic al programului de studii

Prin HG nr. 748/2009 a fost acreditat programul de studiu Sociologie, învățământ de zi de 3 ani, în cadrul Facultății de Drept și Științe Sociale din Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia și, după vizita la 2 ani stabilită de ARACIS, s-a reconfirmat acreditarea acestui program de studiu prin HG 966/2011. A se vedea **Anexa A_1_1_1-5. documente privind înființarea și funcționarea programului de studiu.**

2. Integrarea programului de studii în structura Universității

Planul strategic al Universității "1 Decembrie 1918" pe perioada 2014-2018 stipulează ca obiective principale, necesitatea compatibilizării structurale cu universitățile din Europa, precum și creșterea exigențelor sociale față de prestația universităților, în condițiile unei competiții tot mai severe între universități.

Programul de studii Sociologie este astăzi acoperit cu cadre didactice de la Departamentul de Științe Sociale din cadrul Facultății de Drept și Științe Sociale, înscriindu-se pe o evoluție trasată de planurile strategice din perioada 2008-2013.

La programul de studii Sociologie s-au implementat prevederile programului Bologna, inclusiv sistemul de transfer al creditelor de studii cu toate consecințele acestuia: mobilitatea sporită a studenților; eliminarea statutului de repetenție și eventual prelungirea perioadei de studiu pentru studenții care nu obțin în termen creditele necesare promovării; posibilitatea deschisă studenților de a obține, pachete de credite la orice specializare din Universitate și alte universități.

Un alt punct din planul strategic aplicat de programul de studii Sociologie se întemeiază pe concepția potrivit căreia cercetarea științifică este o componentă a activității academice, cel puțin echivalentă ca importanță și volum, cu componenta de învățământ.

Chiar dacă nu se caracterizează printr-un număr mare de studenți, există la ora actuală următoarele puncte forte ale afirmării programului de studiu Sociologie pe plan național și internațional:

- Compatibilitatea cu standardele referitoare la curriculum, calitatea corpului profesional și dotarea cu resurse de cercetare a specializării de Sociologie de la Alba Iulia;
- Încadrarea cercetării sociologie desfășurate pentru susținerea programului de studiu, într-o tradiție interbelică de investigație a zonei Munților Apuseni: în această zonă s-au desfășurat cercetări sub auspiciile Institutului Social Român și ale Academiei Române. În prezent problema direcției de dezvoltare a comunităților montane este o preocupare multinivel extrem de actuală;
- Cadrele didactice care susțin programul de studii Sociologie, împreună cu studenții, au desfășurat și desfășoară o intensă activitate de cercetare în zonă, contribuind la avuția locală, dar și internațională de cunoaștere, fundamentând proiecte, programe și politici de dezvoltare. Rezultatele au fost diseminate prin publicații ISI, BDI, cărți în edituri recunoscute CNCSIS și cu arie națională de acoperire, precum și la conferințe naționale și internaționale;
- Programul de studii Sociologie a adus importante resurse și rezultate cercetării aplicate în special în domeniul cunoașterii mecanismelor de dezvoltare regională și comunitară, a perfecționării metodologiei sociologice și a explorării opiniei publice. Titularii de cursuri la programul de studii Sociologie au toți doctorate de profil în domeniul disciplinei din postul ocupat;

- Promoțiile de absolvenți ai specializării de Sociologie au reușit o integrare destul de rapidă în economia zonelor de proveniență, existând informații referitoare la încadrarea lor de specialitate în servicii, învățământ preuniversitar și în agenții guvernamentale, ONG-uri, etc. în proporții situate peste 40% pentru primele trei promoții de absolvenți din ultimii cinci ani;
- Promoțiile de absolvenți ai specializării au urmat sau urmează mastere de specialitate la Alba Iulia (master în Dezvoltarea și Managementul Resurselor Umane, Opera Socială în Instituțiile Ecleziale, Administrarea Dezvoltării Regionale Durabile), precum și la Cluj-Napoca, Sibiu și Timișoara, în proporții în creștere continuă;
- În domeniul Sociologie funcționează două mastere acreditate: Opera Socială în Instituțiile Ecleziale (din anul universitar 2011-2012) și Dezvoltarea și Managementul Resurselor Umane (din anul universitar 2014-2015).

3. Misiunea programului de studiu: integrarea în misiunea și obiectivele Universității

Măsurile de susținere și dezvoltare a programului de licență Sociologie se înscriu în strategia globală și în misiunea asumată de Universitate în plan academic, în plan socio-economic și în plan regional și național.

Astfel, pe plan academic, dezvoltarea învățământului și cercetării în sfera științelor sociale reprezintă o prioritate a Universității, având în vedere situația socio-economică a zonei geografice a Munților Apuseni. Sub acest aspect, existența acestui program de studiu în Sociologie, răspunde nevoilor sociale și problematicii zonelor limitrofe. Dobândirea competențelor specifice conferă studenților atât o oportunitate de integrare profesională, cât și oportunități de continuare a studiilor la nivel de masterat și doctorat.

Pe plan regional, Universitatea din Alba Iulia, prin programele care formează specialiști în domeniul științelor sociale a reprezentat și reprezintă o șansă reală pentru tinerii și pentru comunitățile zonale și regionale, îndeosebi din zona Munților Apuseni.

Preluând și adaptând elementele generale ale misiunii Universității, programul de licență în domeniul Sociologie, programul de studii Sociologie prin activitățile și prin structurile în care funcționează, are o *misiune* complexă, bazată pe următoarele componente:

a) coordonarea procesului de *formare inițială* pentru profesiunea de sociolog și alte profesii conexe a studenților care se pregătesc, în cadrul domeniului de licență Sociologie, programul de studii Sociologie, în vederea dobândirii competențelor și a atestării oficiale necesare pentru ocuparea posturilor de pe piața muncii;

b) coordonarea programelor de *formare continuă și perfecționarea pregătirii personalului din domeniul social*, prin sistemul de formare periodică;

c) **cercetarea științifică**, teoretică și aplicativă, în domeniul Sociologie, în concordanță cu necesitățile de perfecționare a procesului de învățământ și cu perspectivele de evoluție a învățământului și a științelor sociale pe plan național și european.

Această misiune se concretizează în următoarelor **obiective**:

a) asigurarea unei pregătiri psihologice și pedagogice, didactice și practice în acord cu direcțiile actuale și de perspectivă din domeniul Științelor Sociale al teoriei și practicii curriculum-ului, al tehnologiei informației și comunicării, al proiectării și evaluării în condiții de calitate și eficiență a procesului de învățământ;

b) realizarea unui învățământ formativ, modern, centrat pe studenți și orientat pragmatic spre nevoile reale ale școlii românești, în contextul integrării europene;

c) perfecționarea și modernizarea continuă a procesului de învățământ, prin adaptarea planurilor de învățământ, a programelor analitice și a metodologiei de predare la cerințele de schimbare ale societății românești și integrare în CE;

d) organizarea de programe de studii în sfera formării continue și perfecționării personalului din domeniul social

e) conectarea învățământului cu cercetarea științifică, antrenarea studenților în elaborarea de studii pe teme actuale din domeniu, și ale celorlalte științe implicate în procesul educațional;

f) realizarea de programe de cercetare în Științele Sociale orientate spre temele fundamentale și spre prioritățile actuale ale dezvoltării proceselor și sistemelor și a integrării europene a programelor de formare;

g) actualizarea metodelor de notare și evaluare a studenților și echivalare a studiilor;

h) implementarea unui management, bazat pe indicatori de calitate și de eficiență, compatibil cu procesul de învățământ bazat pe credite transferabile;

i) participarea la programe didactice comune prin convenții bilaterale cu universități partenere din țară sau străinătate.

Programul de studii Sociologie din cadrul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia își propune misiunea de a pregăti studenți în programul de studii sociologie, capabili de a utiliza cunoștințe de specialitate la standard european și mondial.

Programul de studii Sociologie din cadrul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia oferă un învățământ bazat pe competiție-dinamism și performanță, cu specific de perfecționare, dezvoltare și actualizare continuă. Învățământul este corelat cu activitatea de cercetare, conform standardelor impuse și cu instrumentele oferite de sociologia modernă pe plan mondial.

Programul de studii Sociologie din cadrul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia pregătește sociologi în conformitate cu principiul de participare-implicare directă la alegerea traiectoriei formative, printr-un proces flexibil de învățare, asigurându-le șanse reale în competiția de pe piața liberă a forței de muncă. În domeniul pregătirii profesionale se evidențiază acumularea de cunoștințe cu caracter aplicativ. Toate disciplinele sunt alcătuite astfel încât să îndeplinească într-o cât mai mare măsură cerințele de instruire impuse de standardele actuale din Uniunea Europeană și fiind compatibile cu planuri de învățare și cu curricula de la Universități de prestigiu din țară și străinătate.

4. Integrarea în strategia de dezvoltare academică

În concordanță cu orientările *Planului strategic de dezvoltare instituțională pentru perioada 2008-2013*, programul de studii Sociologie a fost susținut printr-un ansamblu de măsuri de dezvoltare a personalului didactic, a activității pedagogice și de cercetare, precum și a resurselor de învățare pentru studenți. Astfel:

a) Activitățile didactice aferente curriculum-ului pentru programul de studii *Sociologie* au fost și sunt asigurate de către un departament specializat – **Departamentul de Științe Sociale** – subordonat *Facultății de Drept și Științe Sociale*, precum și de către alte departamente din structura Universității care, prin profilul lor, au conexiuni cu formarea și instruirea studenților.

b) Ca urmare a strategiei de **dezvoltare a corpului didactic**, programul de studii *Sociologie* a reușit, în perioada de la înființare până în prezent, să beneficieze de o structură a personalului didactic în continuă evoluție, în concordanță cu criteriile și standardele de *acreditare, tendință care se va menține și în continuare*.

b) Urmare a strategiei de **asigurarea a direcției de studiu Licență – Master - Doctorat**, programul de studii *Sociologie* a reușit, în perioada 2011-2014 să aibă acreditate 2 linii de masterat: Opera socială în instituțiile ecleziale și Managementul și dezvoltarea resurselor umane care beneficiază de activitatea și de resursele de cercetare ale Departamentului de Științe Sociale, dar și ale altor departamente din Universitate.

Cadrele didactice au desfășurat și desfășoară activități de **cercetare științifică** materializate în elaborarea și publicarea de lucrări de specialitate și în participarea la proiecte și programe de cercetare naționale și internaționale.

5. Integrarea în strategia de dezvoltare a bazei materiale

Programul de studii *Sociologie* a fost inclus în strategia generală a Universității privind dezvoltarea și modernizarea spațiilor de învățământ și a dotărilor pentru spațiile de învățământ, cercetare și servicii. Astfel, în toate laboratoarele a fost achiziționată aparatură modernă pentru asigurarea bunei desfășurări a activităților aplicative. S-au făcut eforturi pentru formarea și dezvoltarea unui fond de carte de specialitate în bibliotecă și s-au stabilit colaborări cu alte biblioteci ale unor universități în care funcționa această specializare.

Departamentul de Științe Sociale, programul de studii **Sociologie** cu deosebire, a beneficiat de strategia generală a Universității privind **dezvoltarea și modernizarea spațiilor de învățământ și a dotărilor pentru spațiile de învățământ, cercetare și servicii**. Astfel, cu sprijinul Senatului și al conducerii instituției, programelor de studiu le-au fost alocate și dotate spații de învățământ, cercetare și servicii moderne pentru studenți, beneficiind la ora actuală de un corp de clădire propriu pentru laboratoare și centrele de cercetare. Au fost reînnoite dotările pentru laboratoarele de instruire asistată de calculator și cu ajutorul achizițiilor făcute prin proiecte de cercetare și de dezvoltare (CNCSIS, FP6, POSDRU). S-au făcut eforturi pentru formarea și dezvoltarea unei biblioteci specializate, centrată pe cartea de specialitate, s-au stabilit colaborări cu alte biblioteci din municipiul Alba Iulia și din județul Alba. S-au achiziționat abonamente la baze de date cu acces online.

Departamentul a urmărit și susținut dezvoltarea competențelor științifice ale studenților prin implicarea în activități de cercetare multi- și interdisciplinare. Astfel, la nivel de instituție funcționează Centrul de Cercetări Sociologice și Centrul de Cercetări pentru Dezvoltare Teritorială. Activitatea Centrelor se desfășoară în conformitate cu regulamentele de funcționare și cu strategiile de dezvoltare a cercetării de la nivel de departament, facultate și universitate în sfera cercetărilor fundamentale, aplicative și experimentale, fiind orientată spre identificarea problemelor sociale la nivel regional și internațional și spre elaborarea și dezvoltarea de instrumente specifice pentru soluționarea acestora, inclusiv prin activități de formare continuă, expertiză, consultanță și transfer. Prin aceste centre de cercetare se asigură accesul studenților la o bază materială modernă, astfel încât viitorii cercetători să poată fi integrați în aria cercetării europene, nivelul lor de pregătire fiind corespunzător cerințelor actuale.